

Markéta Šichtařová o systému postaveném na hlavu: Pojišťovny platí za covid lůžka tolik, že je nemocnice drží plná. Dokud toto nepřevrátíme, nic se nezmění

- CZ24 News | 31. ledna 2021

ČESKO: Teď, v době všeobecné recese, začínají důsledky chybné hospodářské politiky zejména centrálních bank vyplouvat na povrch. Kumulovaly se od roku 2008, pořád bobtnaly pod pokličkou, ale teď ta pěkná fasáda praská a všechen ten svinčík, které centrální banky a vlády za to víc než desetiletí nadělaly, se hrne ven. Markéta Šichtařová upozorňuje dlouhé roky na to, že centrální banky vyspělých zemí polevily v obezřetnosti a přestaly si dělat hlavu s tím, že je to právě jejich monetární hospodářská politika, co je příčinou nafukování mnoha paralelních cenových bublin.

Guvernér České národní banky Jiří Rusnok v rozhovoru pro deník E15 varoval před tím, že nemovitosti, zlato nebo akcie jsou teď příliš nadhodnocené. Podle něj hrozí, že by například domy, byty nebo akcie mohly v příštích měsících skokově zlevnit a to by teoreticky mohlo způsobit finanční problémy i bankám. Je tohle jeho varování namístě, když u nemovitostí nic nenasvědčuje ani stagnaci cen, natož jejich poklesu a už vůbec ne skokovému?

V této souvislosti mě napadá, co tento týden zaznělo z americké centrální banky: Totiž její šéf prohlásil, že extrémně nízké úrokové sazby, které americká centrální banka drží a dál hodlá držet, prý „nejsou zdrojem“ nafukování cen tamních cenných papírů a nemovitostí. Takový výrok se dá „pochopit“ snad jen kvůli tomu, že pan Powell, šéf americké centrální banky, není ekonom, nýbrž právník. A snad jen jako právník může vypustit z úst takový nesmysl. Protože samozřejmě, že nízké úrokové sazby jsou příčinou nafukování cenových bublin u cenných papírů i nemovitostí. A jak to souvisí s Českou národní bankou?

Souvisí to tak, že prakticky všechny centrální banky rozvinutých zemí značně polevily na

obezřetnosti a přestaly si dělat hlavu s tím, že je to právě jejich monetární hospodářská politika, co je příčinou nafukování mnoha paralelních cenových bublin. ČR v tomto ohledu není velkou výjimkou, i když při té bídě ještě musím ČNB celkem pochválit relativně k ostatním centrálním bankám, zejména relativně k Evropské centrální bance – u nás jsme zatím ještě ani zdaleka nedošli do takových extrémů jako v eurozóně.

Nicméně – že by skokově a prudce, tedy třeba o desítky procent, zlevnily ceny nemovitostí, je při tomto nastavení měnové politiky silně nepravděpodobné. Je dost dobře možné, že mírně zlevní ceny bytů. Ale šlo by spíš o jednotky procent. Ostatně v Praze už to vidíme u nájmu, ale ne kvůli recesi, ale protože omezení turistického ruchu hodilo na trh mnoho Airbnb bytů, takže vzrostla nabídka. U pozemků je i to nepravděpodobné. A důvod je prostý: Centrální banky nastavila tak nízkovýnosové prostředí, že reality jsou jednou z mála možností, jak uložit úspory, případně jak investovat.

Světovým burzám se navzdory tomu, že se ekonomiky většiny zemí potýkají s dopady pandemie, daří jak nikdy předtím a akciové indexy lámou historické rekordy. Mnozí analytici ovšem upozorňují, že se na akciovém trhu tvoří bublina, což dokládají řadou indikátorů. Dá se v tuto chvíli posoudit opodstatněnost tvrzení, že se nynější situace zapíše do historie jako jedna z největších finančních bublin v historii? A je současný stav srovnatelný s nějakým jiným v minulosti?

No to je přesně to samé, o čem jsme se bavili u vaší předešlé otázky. Ano, u akcií stejně jako u realit existuje megabublina. Na tom je překvapivá jediná věc: Ne, že tam ta bublina je. Ale to, že si jí mnozí analytici ráčili povšimnout až teď. Ta bublina totiž existuje a nafukuje se už od roku 2009. O důvodu jsme se už bavili: Je to měnová politika centrálních bank. Nastavení tak nízkých úrokových sazeb, že to vyvolalo inflaci – ovšem nikoliv inflaci takovou, jakou ji zná většina lidí, totiž v cenách zboží a služeb, ale inflaci v cenách cenných papírů a realit. A právě v tom, že tato finanční inflace se zatím soustředí jen do cen investic, je první známá svého druhu v historii. Také se přelije i do cen zboží a služeb – ale to může trvat ještě i roky.

Ve Švédsku se děsí rostoucí příjmové nerovnosti, kterou urychluje pandemie, a tamní ministryně financí Magdalena Anderssonová ji označila za „zjevné riziko“. Existuje vedle sociálního i ekonomického riziko tohoto jevu, aby ho bylo třeba řešit? A jak by se dalo řešit v tomto konkrétním případě, když se jedná o stát, který má druhou nejvyšší daň z příjmu fyzických osob na světě?

Haha, promiňte mi to, ale já se vážně nemohu udržet, abych se trochu nesmála. Cítím velmi silnou dávku sarkasmu. Vlastně se už třetí otázkou nevědomky ptáte na prakticky to samé: Na chybnou hospodářskou politiku zejména centrálních bank, ale i vlád. Víte dobře, že na ni upozorňuji po celé ty roky, co si spolu na tomto místě povídáme. A teď – v době všeobecné recese – začínají její důsledky vyplouvat na povrch. Kumulovaly se od roku 2008, pořád bobtnaly pod pokličkou, a teď ta pěkná fasáda praská a všechen ten svinčík, které centrální banky a vlády za to víc než desetiletí nadělaly, se hrne ven. Vysvětlím vám, jak to myslím. Ale aby to bylo pochopitelné a dávalo to smysl, musím to vzít trochu zešíroka:

Zhruba s hospodářskou krizí v roce 2008 se definitivně změnilo ekonomické paradigma mnoha lidí. Zjednodušeně lze tvrdit, že došlo k odklonu od individualismu směrem ke kolektivismu – nicméně v ekonomické teorii to je reprezentováno výrazným rozšířením takzvané moderní monetární teorie. Moderní monetární teorie má některé shodné rysy s marxistickou teorií nadhodnoty. Nelze mezi ně rozhodně klást rovnítko, ale některé myšlenkové konstrukce skutečně jsou srovnatelné. Tato teorie ovládla zejména centrální banky, což zase bylo umožněno tím, že do jejich bankovních rad přestali být dosazováni zkušení bankéři a teoretici hospodářské politiky a začali sem být jmenováni právníci či vysloužilí politici. To umožnilo, že tato moderní monetární teorie začala být aplikována v reálném

životě.

Praktickým důsledkem toho je pak kvantitativní uvolňování, případně uplatňování zelených – a jiných politických – teorií centrálními bankami. Důsledkem těchto hospodářských politik centrálních bank je historicky bezprecedentní nafouknutí cenové bubliny u cenných papírů, vznik zombie firem, zdražení realit a zestátnění dané výkupem soukromých aktiv centrálními bankami. No a rozevírání nůžek mezi cenami realit a cenných papírů na jedné straně a cenami zboží a služeb na druhé straně vede jako důsledek k rozevírání nůžek mezi bohatými a chudými. Bohatí vlastníci cenné papíry jsou stále bohatší bez své vlastní zásluhy, chudí stále hůř dosáhnou na bydlení, a také bez vlastní viny. To zvyšuje společenské pnutí.

Vedle toho s tím, jak posiluje státní sektor a prudce roste podíl zombie firem, dochází ke snižování ekonomického potenciálu. To znamená, že Evropa se stále víc propadá do podobného stádia, jaké jsme viděli kdysi v zóně RVHP: Naoko nedochází k příliš velkým recesím ani k růstu nezaměstnanosti, ale za cenu toho, že se snižuje konkurenceschopnost. V tomto případě již nelze poměřovat západní a východní Evropu, ale dnes je to Evropa celá zejména versus Asie.

A co je na tom nejvtipnější, když pomineme, že je to vlastně celé hrozně smutné: totiž jak tito levicové kolektivisté usvědčili sami sebe, že jejich teorie nefungují. Samozřejmě, že nefungují, nefungovaly totiž nikdy a v žádné zemi světa. Vy jste se na počátku ptal na Švédsko a rostoucí příjmovou nerovnost. No jistě, cožpak šlo čekat něco jiného? Vtipné je právě to, že příjmová nerovnost je přesně to, co kolektivisté nechtějí – ale protože nerozumějí ekonomii a nevědí, co dělají, tak tím, co dělají, dosahují pravého opaku, totiž této rostoucí příjmové nerovnosti! A myslíte si, že to vědí, že to někdy pochopí? Ne! Důkazem budiž už před malou chvilkou citovaný – a zcela nevědoucí – výrok šéfa americké centrální banky, který tuto politiku dál obhajuje a dokazuje, že vůbec nechápe, k čemu vede! Kolektivisty totiž nevedou vědomosti a myšlení, nýbrž víra a přání.

Sněmovna schválila navázání platů učitelů na průměrnou mzdu, což dosud platilo jen pro politiky a ústavní činitele. V případě pedagogů se budou platy automaticky držet minimálně na 130 procentech její výše. Měli by být takto hodnoceni příslušníci ještě i dalších profesí?

Taková malá matematická hádanka: Když se bude víc a víc mezd v ekonomice řídit podle průměru, k čemu to povede? No samozřejmě k tomu, že za prvé průměr neustále poleze nahoru, tedy inflace se bude přelévat z investičního světa i do cen zboží a služeb, a za druhé se všechny mzdy v ekonomice budou neustále sbližovat, až nakonec skončí u jediné univerzální mzdy. Vidíte v tom opět tentýž kolektivismus?

Ke kuriózní situaci dochází kvůli tomu, že se z důvodu přísnějších epidemiických pravidel musí čeští pendleři při příjezdu do Bavorska prokazovat negativním testem ne starším 48 hodin. Někteří z nich poukazují na to, že Němci, kteří s nimi pracují, testování nejsou. Zaslouží si Češi takové zacházení za to, že v úspěšnosti boje proti koronaviru za svými západními sousedy zaostávají?

Němci se chovají stejně populisticky jako Slováci, Češi a další evropské státy. Opatření proti koronaviru už dávno ztratila logiku, jsou už jen o „řízení“ společenských nálad. Celá tahle honba za testováním jenom situaci zhoršuje. Pozitivní lidé jsou automaticky považováni za nemocné, ačkoliv pozitivita a nemoc jsou dvě různé věci. Letalita je v médiích soustavně nadhodnocována, a to až desetinásobně, neboť dává do poměru podhodnocený počet nemocných versus nadhodnocený počet úmrtí „na“ covid. Čím víc se testuje, tím „horší“ zdánlivě ta která země vychází. Tohle nemá smysl komentovat, to postrádá elementární základy logiky.

V Česku už probíhá certifikace žvýkačkových testů na koronavirus, které by fungovaly podobně jako antigenní a platily by 48 hodin. Pro získání výsledku je stačí trochu požvýkat a není k tomu zapotřebí žádného odborníka. Ministr průmyslu a dopravy Karel Havlíček v CNN Prima News uvedl, že by to mohla být jedna z cest, jak se bez problémů dostat na sportovní utkání či koncerty a divadla. Pokud by lidé test dělali v nemocnici, vztahovalo by se na to zdravotní pojištění, když sami, tak ne, což by je vyšlo na částku do 200 korun. Jak se vám zamlouvá představa, že bychom zase mohli chodit za zábavou, jen by stačilo si za dvě stovky zažvýkat a mít negativní výsledek?

Řeknu vám to takhle: Zamlouvat se mi to bude, až šikana skončí úplně. Až úplně převrátíme tuhle pokroucenou logiku. Až přestaneme zavírat zdravé do karantény pod záminkou, že tím údajně chrání rizikové skupiny a údajně tím brání kolapsu zdravotnictví. Přitom nemocniční lůžka jsou přehlcena nikoliv proto, že by bylo tolik případů, ale proto, že pojišťovny tolik platí za covidová lůžka, tedy nemocnice mají vysokou motivaci hospitalizovat covid-pozitivní i tam, kde to ničemu neposlouží.

A až namísto toho začneme důsledně – třeba vakcinací nebo karanténou – chránit ty skutečně ohrožené, kteří o to současně mají zájem: lidi s morbidní obezitou, s dekompenzovaným diabetem a tak dál a dál. Už rok je systém postavený na hlavu a fungovat nikdy nebude. Covid se šíří a zabíjí – a bude šířit – zhruba stejně bez ohledu na to, jak která země očkuje, rouškuje, karanténuje. To, že by měli lidé plošně spoléhat na státem vynucovaná opatření, fungovat nemůže. Fungovat může jen to, když ten, kdo se cítí ohrožen, bude sám za sebe přijímat bezpečnostní opatření a bude za sebe usilovně dělat vše, aby se nenakazil, aniž by spoléhal na to, že mu ostatní vytvoří ochranný štít.

Tak jako v ekonomii funguje jedině kapitalistická motivace vlastním ziskem a nikdy nebude fungovat socialistická motivace sebeobětováním pro ostatní, tak také u covidu nebude nikdy fungovat kolektivní motivace „chráním druhé svou karanténou, svým očkovaním, svou rouškou“. Bude fungovat jen individualistická motivace: Mám zdravotní problém, nechci umřít, tedy chráním svým jednáním sám sebe.

Zdroj: <https://www.parlamentnilisty.cz/>